

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
DIŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ
KLİNİK UYGULAMA
ÇALIŞMA USUL VE ESASLARI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1- Bu Usul ve Esasların amacı; Ondokuz Mayıs Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi 3, 4 ve 5. sınıflardaki klinik uygulamaların fakültenin eğitim ve öğrenim hedefleriyle uyumlu biçimde yürütülerek, öğrencilerin eğitim ve uygulamalarında görev, yetki ve sorumluluklarını düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2- Bu Usul ve Esasları Ondokuz Mayıs Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi 3, 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin klinik uygulama esaslarını kapsar.

Dayanak

Madde 3- Bu Usul ve Esasları Ondokuz Mayıs Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4- Bu Usul ve Esaslarda geçen;

- a) Koordinatör: Dekan tarafından görevlendirilen 3., 4. ve 5. Sınıf koordinatörleri klinik uygulama eğitimlerinin düzenlenmesinden, öğrenciler ve anabilim dalları ile dekanlık arasındaki koordinasyonun sağlamasından sorumlu öğretim üyesini,
- b) Klinik sorumlusu; anabilim dalları tarafından belirlenen ilgili klinik uygulamadan sorumlu öğretim üyesini,
- c) Fakülte: Ondokuz Mayıs Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesini,
- d) Fakülte Kurulu: Ondokuz Mayıs Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Fakülte Kurulunu,
- e) Senato: Ondokuz Mayıs Üniversitesi Senatosunu,
- f) Klinik Uygulama: Mesleki zorunlu ders statüsünde olup 3., 4. ve 5. akademik yıllarda bir veya birden fazla anabilim dalı tarafından yürütülen ders ve klinik uygulamaları,

- g) Klinik Uygulama Karneleri: Ondokuz Mayıs Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi'nin eğitim ve öğrenim hedeflerine uygun olarak, anabilim dallarının Akademik Kurullarının görüşleri doğrultusunda anabilim dalı başkanlıkları tarafından hazırlanıp, fakülte kurulu tarafından onaylanan, 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin kliniklerde uygulaması gereken tedavi sayılarını ve öğrenmeleri gereken bilgi, beceri, tutum ve davranışları içeren formlar veya kitapçıkları
- f) Üniversite: Ondokuz Mayıs Üniversitesini ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

KLİNİK UYGULAMALAR İLE İLGİLİ GENEL KURALLAR VE ESASLAR

3, 4 Ve 5. Sınıf Klinik Uygulamalar İle İlgili Genel Kurallar

Madde 5- (1)

- a) Klinik uygulamalar diş hekimliği eğitim-öğretim süresinin 5'inci yarıyılından 10'uncu yarıyılına kadar akademik takvimde belirtilen süreler içerisinde yapılır.
- b) Öğrenciler, gruplar halinde ve dönüşümlü olarak Fakülte Kurulu tarafından belirlenen esaslara göre klinik uygulama yaparlar.
- c) Klinik uygulama derslerinde ilgili anabilim dalı tarafından istenilen çalışmalar, belirlenen süreler içerisinde tamamlanmak zorundadır.
- d) Klinik uygulamalara devam zorunluluğunu yerine getiren, ancak istenilen sorumlulukları yerine getirmeyen öğrenci ilgili klinik uygulamadan başarısız sayılır. Klinik uygulamalarda, anabilim dalı tarafından belirlenen pratik çalışmalarını verilen süre içerisinde tamamlayamayan veya bu çalışmalarda başarısız olan öğrenciler, anabilim dalları tarafından belirlenen klinik uygulama telafisi kriterlerini/eksik kalan veya başarısız oldukları pratik çalışmalarını akademik takvimde belirtilen telafi klinik uygulama tarihleri arasında telafi ederler.
- e) Telafi döneminde de istenilen pratik çalışmaları tamamlayamayan veya bu çalışmalarda başarısız olan öğrenciler, ilgili dersten/klinik uygulama dersinden başarısız sayılırlar ve bir sonraki eğitim-öğretim döneminde başarısız oldukları dersi/klinik uygulamayı tekrar etmek zorundadırlar.
- f) Üçüncü sınıf öğrencileri preklinik gözlem ve kliniğe hazırlık dersi kapsamında, ders programında belirtildiği şekilde kliniklerde gözlemci öğrenci olarak bulunurlar. Bununla birlikte öğrenciler, öğretim elemanlarının gözetim ve denetiminde basit uygulamalar

yapabilirler. Gözlemci öğrenci uygulamasında devam zorunluluğu bulunmaktadır. Devam zorunluluğunu yerine getirmeyen öğrenci devamsızlıktan kalır. Klinik gözlem uygulama sınavı OSPE(Objektif Yapılandırılmış Pratik Sınav) veya OSCE(Objektif Yapılandırılmış Klinik sınav) klinik sınavı yapılır.

- g) Dördüncü sınıf öğrencileri mevcut eğitim-öğretim yılında eğitim gördüğü tüm klinik uygulamalardan başarısız olursa telafi hakkı verilmez. Öğrenciye telafi hakkı verilebilmesi için en az bir klinik uygulamadan başarılı olması gerekir.
- h) Beşinci sınıf öğrencilerine mevcut eğitim-öğretim yılında eğitim gördüğü tüm klinik uygulamalardan başarısız olsa dahi telafi hakkı verilir. 5. sınıf öğrencileri telafi klinik uygulamalarını akademik takvimde telafi klinik uygulamasına ayrılan sürede yapar ancak klinik uygulama süreleri göz önüne alındığında telafi klinik uygulamaları için ayrılan süre zarfına sığmayan klinik uygulamalarını, takip eden eğitim-öğretim döneminde mevcut yıl için belirlenen iş sayısı ve puan barajını tamamlamakla yükümlüdür. Dersin klinik uygulamasından geçinceye kadar, klinik uygulamayı tekrar eder.
- i) Öğrenciler bir eğitim-öğretim yarıyılında aynı anda birden fazla klinik uygulama yapamazlar.
- j) Klinik uygulamaları yapabilmek için ilgili anabilim dalının önceki eğitim-öğretim yıllarındaki klinik öncesi uygulama ve/veya klinik uygulamalardan başarılı olunması gerekir.

4 ve 5. Sınıf Klinik Uygulamalar İle İlgili Esaslar

Madde 6- (1) Eğitim Programı İçindeki Klinik Uygulamaların Süresi: Fakülte kurulunun belirleyeceği esaslara göre; 4 ve 5. sınıf klinik uygulama süreleri aşağıda belirtildiği şekilde düzenlenerek yapılacaktır. Fakülte Kurulu gerektiğinde 1 sonraki yıl için klinik uygulamaların süresi ve çeşidi konusunda değişiklikler yapabilir.

- a) Klinik Uygulama Gruplarının Oluşturulması ve Sürdürülmesi: Öğrenciler, gruplara bölünerek klinik uygulama yaparlar. Grupların listeleri klinik uygulamalar başlamadan önce ilgili anabilim dallarına gönderilir. Klinik uygulama takvimi, önceden öğrencilere duyurulmak koşulu ile dekanlık tarafından değiştirilebilir.
- b) Klinik Uygulamaların Kapsamının Belirlenmesi: Diş hekimliği meslek eğitimi klinik çalışmalarında hasta üzerindeki uygulamalı çalışmanın şekli, cinsi, niteliği ve sayısı ilgili dersin anabilim dalı tarafından belirlenir ve akademik yılın başında ilan edilir. Klinik çalışmalarında istenilen uygulamaların sayısı ve niteliği zamanında

belirtilmediği durumlarda bir önceki yıldaki uygulamada belirlenen sayı ve nitelik esas alınır.

- c) Eğitim-Çalışma Süreleri: Klinik uygulamalar mesai saatleri içerisinde yapılır. Mesai saati bitiminden sonra öğrenciler anabilim dalı tarafından uygun bulunması halinde gönüllü olarak kliniklerde kalabilirler. Ancak sorumlu oldukları hastalara ait ertelenmesi mümkün olmayan görevlerini bitirdikten sonra çalışma yerlerinden ayrılabilirler.

Klinik Uygulamalarda Yeterlilik

- a) Klinik uygulama süreci her anabilim dalı için “yeterlilik” üzerinden değerlendirilir. İlgili anabilim dalları, hazırlanan klinik uygulama karneleri doğrultusunda yeterlilik ölçütlerini ve değerlendirme yöntemlerini belirlerler. Eğitimle bağdaşmayan, iş yükünü azaltmaya yönelik olarak belirlenen hiçbir ölçüt, yöntem kabul edilemez ve uygulanamaz. Bu konuda anabilim dalları dekanlığa karşı sorumludurlar. 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin klinik çalışmaları klinik uygulama karneleri üzerinden düzenli olarak izlenir ve yeterlilik durumları belirlenir.
- b) Telafi süresi anabilim dalları tarafından belirtilen tarihler ve/veya Akademik Takvimde belirtilen arasında yapılır. Telafi döneminde de eksik ödevlerini tamamlayamayan öğrenciler bütünleme sınavına giremez ve ilgili klinik uygulamadan tekrara kalırlar.
- c) Anabilim dalları klinik uygulama sınavını (hasta üzerinde uygulamalı sınav, yazılı sınav, sözlü sınav, vaka tartışmalı sınav, probleme dayalı sınav vs...) yapabilirler. Bu sınavları kendi klinik uygulama süreleri içerisinde yaparlar.
- d) Klinik uygulamalar esnasında yapılan sınavın değerlendirilmesi sonucu (60) not ve üzeri alan 4. ve 5. Sınıf öğrencileri ilgili klinik uygulamadan başarılı sayılır.
- e) Klinik Uygulamalarda Yetersizlik: Çalışmaları yeterli bulunmayan öğrenciler klinik uygulama tekrarı yaparlar. Yetersizlik, önceden belirlenen klinik uygulama değerlendirme ölçekleri ve başarı ölçütleri doğrultusunda belirlenir. Tekrar süreci bir sonraki eğitim-öğretim yılında başarısız olunan klinik uygulamaları tekrarlamak üzerinedir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ANABİLİM DALI BAŞKANLARININ VE ÖĞRENCİLERİN SORUMLULUKLARI

Anabilim Dalı Başkanlarının Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Madde 7- (1)

- a) Anabilim dalları tarafından 3., 4. ve 5. sınıf için belirlenen klinik sorumlusu/sorumluları olarak koordinatörle iş birliği içerisinde görevini yürütür.
- b) Anabilim dalı başkanları yeni akademik dönem başlamadan en geç yedi gün içerisinde klinik uygulama karnelerini Fakülte Kurulunun onayına sunarlar, Anabilim dalları klinik uygulamanın hedeflerini belirlerken çekirdek eğitim programı ve Ondokuz Mayıs Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi'nin müfredat içeriğine tabidirler.
- c) Anabilim dalı başkanları ve o Anabilim Dalı'ndaki tüm öğretim üyeleri klinik uygulamaları sırasında öğrencilerin hasta takibi ile ilgili sorumluluklarını bir bütünlük içinde yürütmelerini sağlarlar.
- d) Her klinik uygulama için; hedefleri kapsayan, yöntemlerin açıkça tanımlandığı klinik uygulama karneleri kullanılır. Her klinik uygulama bitiminde, ilgili klinik sorumluları anabilim dalının belirlediği değerlendirme ölçütleri doğrultusunda öğrencilerin karnelerini ve devam durumlarını değerlendirip, yeterlilik konusunda ortak karar oluştururlar. Öğrencilerin yeterlilik durumlarını gösteren not girişi klinik uygulamaların bitimini izleyen on beş gün içerisinde ÖBS'ye yapılmalıdır.

Öğrencilerin Kliniklerdeki Görev, Yetki Ve Sorumlulukları

Madde 8- (1)

- a) Öğrenciler anabilim dalı tarafından hazırlanan program doğrultusunda, birimlerde eğitim amacıyla kendilerine verilen hastalara kendini tanıtarak hasta hikayesini (anamnez) alır, muayenesini yapar, ön tanımasını belirler, vakanın yorumunu ve ayırıcı tanısını koyar ve ilgili öğretim elemanlarına sunar.
- b) Öğrencilerin bütün çalışmaları eğitime yönelik olup, hiçbir şekilde hastaların tanı-tedavi, takip ve tıbbi bakımları ile ilgili kararlara, uygulamalara, kayıtlara doğrudan müdahil olamazlar. Öğrenciler, sadece öğrenme amacıyla sorumlu ve yetkili kişilerin gözetiminde uygulama yapabilirler.
- c) Öğrenciler uygulamalar sırasında diş hekimliği meslek etiğinin ve deontolojinin ilke ve kurallarına uygun davranırlar.

- b) Öğrenciler hasta ve yakınlarının haklarına saygılı davranırlar ve hasta bilgilerinin gizliliği ilkesine uyarlar.
- a) Öğrenciler eğitim ve uygulama çalışmaları sırasında hastalarla ilgili elde ettikleri bilgi, belge ve örnekleri hasta yakınları dahil hiç kimseyle paylaşamaz, başka amaçlarla kullanamaz ve biriktiremezler.
- b) Öğrenciler eğitim çalışmaları sırasında hastalarla ilgili gelişebilecek her türlü komplikasyon ve acil durumları ilgili öğretim elemanlarına bildirir.
- c) Öğrenciler hasta ve çalışan güvenliğine zarar verecek, sterilizasyon ve dezenfeksiyon kurallarını bozacak davranışlardan kaçınırlar.
- d) Öğrenciler öğretim üyeleri tarafından verilen teorik ve pratik derslere katılırlar.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Öğrencilerin Uymaları Gereken Kurallar

Madde 10- (1)

- a) Çalışma ortamında sağlık çalışanına yakışır şekilde, sağlık personeli kıyafet yönetmeliğine uygun giyinirler.
- b) Fakülte binası içinde kimlik kartlarını/isimliklerini görünür biçimde takmak zorundadırlar.
- c) Hastalarına kendilerini “Diş Hekimi Adayı” olarak tanıtırlar.

Yürürlük

Madde 11- Bu Usul ve Esaslar Ondokuz Mayıs Üniversitesi Senatosu tarafından kabul edildiği tarihten itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 12- Bu Usul ve Esasların hükümlerini Ondokuz Mayıs Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Dekanı yürütür.